

[Søren B. Jørgensen.]

det derfor påkrævet, at der bringes orden i den fremtidige planlægning, hvorfor jeg allerede på nuværende tidspunkt kan tilsige ministeren socialdemokratiets velvillige indstilling til det foreliggende lovforslag.

Linjen i forslaget er jo ganske klar, nemlig den som et flertal af partier her i folketinget bekender sig til i deres Grønlandspolitik, og som går ud på, at grønlænderne skal have større medbestemmelse over egne anliggender, og jeg betragter forslaget som et stykke praktisk hjemmestyrearbejde. Dette kommer til udtryk på flere måder, bl. a. gennem nedsættelsen af et landsplanudvalg på 5 medlemmer, hvoraf de tre medlemmer skal udpeges af landsrådet, ét af Kommunernes Landsforening og ét af ministeren, således at der altså er et klart grønlandsk flertal. Det samme gør sig gældende, når det drejer sig om byplanlægningen, hvor det er kommunalbestyrelsen, der skal komme med forslag.

Jeg har også mærket mig, at det op til flere gange er nævnt, at når landsplanudvalget eller kommunalbestyrelsen foreslår en plan, kan en sådan plan ikke iværksættes, før den har været til debat ude blandt den grønlandske befolkning og man dér har haft mulighed for at gøre indsigelse og stille ændringsforslag.

Jeg skal ikke gå dybere ind i de enkelte paragraffer, men vil dog gerne pege på en enkelt ting, som jeg synes er særdeles positiv. Når man som jeg lige har deltaget i Grønlandsrådets møder, hvor vi bl. a. diskuterede grønlændernes fortrinsret til arbejde – mere behøver jeg ikke sige om den diskussion – er det med en ganske særlig interesse, jeg har læst lovforslagets § 1, pkt. 2, og bemærkningerne hertil. Den nævnte bestemmelse lyder således: »Loven har til formål at fremme lokal udvikling, beskæftigelse og erhvervsudvidelse, . . . « Bemærkningerne dertil er også ret interessante; for deri hedder det, at »udviklingen kan give Grønland nye arbejdspladser og kan derigennem bidrage til at afhjælpe arbejdsløshed.«

Det næste punktum er efter min opfattelse meget væsentligt, nemlig: »Varetagelse af dette hensyn kræver, at der kan stilles krav med hensyn til virksomheders lokalisering og om beskæftigelse, uddannelse og oplæring af grønlandsk arbejdskraft.«

Ud over lovens egentlige formål vil jeg gerne give udtryk for min tilfredshed med, at

loven altså også skal give mulighed for at tage hensyn til den grønlandske arbejdskraft.

Med disse bemærkninger skal jeg endnu en gang tilsige socialdemokratiets positive medvirken til gennemførelse af det foreliggende lovforslag.

Brixtofte (V):

Venstre kan anbefale, at der skabes en lovgivning på dette område, hvor retstilstanden hidtil har været grundet på bekendtgørelser og administrative forskrifter af forskellig art og på tradition. Det er ikke nogen god måde at administrere på, men hidtil er det gået, vel først og fremmest fordi det meste af den aktivitet, der har været på Grønland på bygge- og anlægsområdet, var styret af det offentlige, først og fremmest staten.

Dette forslag giver grundlag for at skabe regler, der gerne skulle blive klare og lette at administrere, ikke mindst under hensyn til, at det i fremtiden meget gerne skulle blive andre end staten, der er initiativtager i det grønlandske samfund.

Planlægning er eller skulle gerne være en vej til at gøre nødvendige hensyn til sikkerhed, gode forhold for erhverv og befolkning og rigtig udnyttelse af ressourcerne til hensyn, der ikke hæmmer initiativ og virkelyst. Og netop derfor bliver det gjort lettere for en byherre, som skal iværksætte et projekt, hvad enten denne byherre er en privat person, en kommune eller et byggeråd.

Der er i Grønland særlige traditioner, når det gælder udnyttelse af arealer og byggegrunde; det tager forslaget hensyn til, og det er rigtigt.

Men forslaget skal gennem en meget grundig udvalgsbehandling, for at det sikres, at vi ikke stiller flere krav end nødvendigt og ikke lader mere end nødvendigt bero på administrative afgørelser.

§ 20 i lovforslaget indebærer en stor bemyndigelse til ministeren. Jeg forstår det godt, men alligevel ønsker vi i venstre nærmere at vurdere denne paragraf, og hvad ministeren mener med den. Jeg siger ikke dermed, at vi i stedet skulle have en særlig byggelov, men vi ønsker at få denne paragraf drøftet nærmere.

Vi har bemærket, at ministeren ikke på alle punkter er i overensstemmelse med landsrådet, og derfor har det været en fordel at have referatet af landsrådets forhandlinger foran sig